СТРАТЕГИИ ЗА НАМАЛЯВАНЕ НЕРАВЕНСТВАТА В ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО - ОПИТЪТ НА НЯКОИ ЕВРОПЕЙСКИ СТРАНИ

Л. Спасов, М. Дякова

STRATEGIES FOR REDUCING INEQUALITIES IN HEALTH - THE EXPERIENCE OF SOME EUROPEAN COUNTRIES

L. Spasov, M. Dyakova

Разюме: *Неравенството в здравеопазването все повече се признава за важен проблем на общественото здраве в Европа. В резултат на нарастващото осъзнаване на проблема много страни реагират като разработват обществени политики по най-различни начини. Основната цел на настоящата статия е да разгледа стратегиите на национално ниво за решаване на проблема с неравенството в здравеопазването. Има три начина за разграничаване на различните подходи към неравенството в здравеопазването, които понастоящем се прилагат в европейските страни. Първият се отнася за тези страни, които имат ясни референции за решаване на проблемите с неравенството в здравеопазването, включени в законодателството. Вторият се отнася до това дали има или няма конкретни цели или принципи за насърчаване равенството в здравеопазването, упоменати в документите за националната политика. Третият е дали тези цели са свързани с количествени цели, което означава, че те са идентифицирали конкретен аспект на проблема с неравенството в здравеопазването като приоритет и са поели ангажимент да го намалят в определена степен до конкретна дата. Прегледът на опита на страни членки на Европейския съюз показва, че е постигнат значителен напредък при разработване на стратегии за справяне с неравенството в здравеопазването. Но много предизвикателства остават.*

Summary: *Health inequalities are increasingly recognised as an important public-health issue throughout Europe. As a result of the growing recognition of the problem, many countries are responding by developing public policies in a wide variety of ways. The primary aim of this review is to reveal the national-level strategies to tackle inequalities in health. There are three ways of distinguishing between the different approaches to health inequality currently applyed in member states of the EU. The first relates to those countries that have clear references to tackling health inequalities included in legislation. The second is whether or not explicit goals or principles to promote health equity are mentioned in national policy documents. The third is whether such objectives are associated with quantitative targets, by which we mean that they have identified a specific aspect of the problem of health inequality as a priority and made a commitment to reduce it by a specified amount by a particular date. The review shows that much progress has been achieved. But many challenges remain.*

Въведение

Неравенството в здравеопазването все повече се признава за важен проблем на общественото здраве в Европа. В резултат на нарастващото осъзнаване на проблема много страни реагират като разработват обществени политики по най-различни начини. Основната цел на настоящата статия е да разгледа политиките и стратегиите на национално ниво, които са разработени или са в процес на разработване за решаване на проблема с неравенството в здравеопазването. Различните страни са избрали да отговорят на инициативите на СЗО и Европейския съюз по най-различни начини. Повечето страни се съгласяват с принципите за равенство и ценностите, изразени от СЗО и ЕС. Някои страни подчертават своите ангажименти за справедливост в контекста на по-широки